Muzeum Regionalne
w Środzie Śląskiej

Średzkie Zeszyty Naukowe

TOM 15/ 2011

Ilona Wodejko

SPRAWOZDANIE Z NADZORU ARCHEOLOGICZNEGO PRZEPROWADZONEGO W ZWIĄZKU Z PRZEBUDOWĄ DROGI POWIATOWEJ NR 1606 D W GRANICACH GMINY MIĘKINIA (ŁOWĘCICE, RADAKOWICE, LUTYNIA)

(dec. nr 276/2011 z dnia 7.03.2011 r.)

sprawozdanie ma charakter ostateczny

Środa Śląska 2011
© Muzeum Regionalne w Środzie Śląskiej

SPRAWOZDANIE Z NADZORU ARCHEOLOGICZNEGO PRZEPROWADZONEGO W ZWIĄZKU Z PRZEBUDOWĄ DROGI POWIATOWEJ NR 1606 D W GRANICACH GMINY MIĘKINIA (ŁOWĘCICE, RADAKOWICE, LUTYNIA)

(dec. nr 276/11 z dnia 07.03.2011r.)

SPRAWOZDANIE Z NADZORU ARCHEOLOGICZNEGO PRZEPROWADZONEGO W ZWIĄZKU Z PRZEBUDOWĄ DROGI POWIATOWEJ NR 1606 D W GRANICACH GMINY MIĘKINIA (ŁOWĘCICE, RADAKOWICE, LUTYNIA)

Wstęp

Na podstawie **decyzji nr 276/11 z dnia 07.03.2011 roku** Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu oraz zlecenia inwestora, tj. Starostwa Powiatowego w Środzie Śląskiej, Muzeum Regionalne w Środzie Śląskiej pod kierownictwem mgr Ilony Wodejko prowadziło nadzór archeologiczny w związku z przebudową drogi powiatowej nr 1606 D w granicach gminy Miękinia (Łowęcice, Radakowice, Lutynia), pow. średzki, woj. dolnośląskie. Prace archeologiczne przeprowadzono w dniach 01.04-01.07.2011 roku.

Rejon prac archeologicznych

Teren inwestycji znajdował się w obszarze intensywnego osadnictwa pradziejowego, średniowiecznego i nowożytnego, w obrębie wsi Łowęcice, Radakowice, Lutynia o historycznych układach ruralistycznych i metrykach średniowiecznych, (w tym na terenie Lutyni także w bezpośrednim sąsiedztwie zespołu kościelnego - kościół parafialny p.w. św. Józefa Oblubieńca wraz z murem obronnym cmentarza i bramą wpisany do rejestru zabytków dec. nr 985 z dnia 28.03.1963r.). Rejon prac to pas drogowy łączący wymienione wyżej miejscowości. Obszar inwestycji znajduje się w mezoregionie Równiny Wrocławskiej, wchodzącej w skład Niziny Śląskiej.

Charakterystyka prac archeologicznych

Badania archeologiczne polegały na stałym nadzorze nad pracami ziemnymi, tj. wymianą nawierzchni drogi z miejscowym korytowaniem jej podbudowy do głębokości 0,3m; wykonaniem poszerzeń poboczy o szerokości do 0,75m i głębokości do 0,4m; renowacją rowów z odtworzeniem skarp i dna oraz liniowe wykopy związane z regulacją istniejących krawężników. Poza powyższymi pracami ziemnymi w obrębie m. Łowęcice przeprowadzono korytowanie pod wjazd na posesję działki nr 62/2 do głębokości 0,3m i wykop liniowy pod przepust drogowy o głębokości do 1,5m (w poprzek nasypu drogowego). W m. Radakowice nadzorowano korytowanie pod zatokę autobusową (w sąsiedztwie zespołu folwarcznego), wykopy liniowe pod wymianę chodnika i krawężników. Natomiast w m. Lutynia prace ziemne objęły również korytowanie pod chodniki i krawężniki oraz renowację przykanalików skarp i dna rowu. Opisane wyżej prace odbywały się na długości około 7600mb. W toku prac archeologicznych przyjęto metodę badawczą polegającą na rejestrowaniu wybranych fragmentów profili wykonanych wykopów. W trakcie badań zaobserwowano następującą stratygrafię nawarstwień:

1. Profil P1 w m. Łowęcice:

   j.s.1-nawierzchnia asfaltowa (współczesność);

   j.s.2-warstwa granitowej kostki (XX-wieczna nawierzchnia drogi);

   j.s.3-tłuczeń z piaskiem (podbudowa drogi);

   j.s.4-rdzawożółte gliny (skała macierzysta).

2. Profil P2 na odcinku drogi pomiędzy m. Łowęcice i Radakowice:

   j.s.1-nawierzchnia asfaltowa (współczesność);

   j.s.2-tłuczeń z piaskiem (podbudowa drogi);

   j.s.3-rdzawożółte gliny (skała macierzysta).

3. Profil P3 w m. Radakowice:

j.s.1-nawierzchnia asfaltowa (współczesność);

j.s.2-warstwa granitowej kostki (XX-wieczna nawierzchnia drogi);

j.s.3-tłuczeń z piaskiem (podbudowa drogi);

j.s.4-rdzawożółte gliny (skała macierzysta).

4. Profil P4 na odcinku drogi pomiędzy m. Radakowice i Lutynia:

j.s.1-nawierzchnia asfaltowa (współczesność);

j.s.2-tłuczeń z piaskiem (podbudowa drogi);

j.s.3-rdzawożółte gliny (skała macierzysta).

5. Profil P5 w m. Lutynia:

j.s.1-nawierzchnia asfaltowa (współczesność);

j.s.2-warstwa granitowej kostki (XX-wieczna nawierzchnia drogi);

j.s.3-tłuczeń z piaskiem (podbudowa drogi);

j.s.4-rdzawożółte gliny (skała macierzysta).

Na podstawie powyższych przykładów układów stratygraficznych wykopów można zauważyć, że w obrębie miejscowości rejestrowano pierwotną nawierzchnię ulic z nawierzchnią wykonaną z kostki granitowej datowaną na pocz. XX w. Jest to przykład nowoczesnej przebudowy nawierzchni głównych dróg w omawianych wsiach zastępującej bruk z eratyków (tzw. kocie łby) lub nieutwardzone ulicówki. Ograniczenie prac ziemnych do pasa drogowego, wielokrotnie przebudowywanego (łącznie z wymianą skały macierzystej do głębokości nawet do 1,5m.), uniemożliwiło rozpoznanie pierwotnej stratygrafii badanego terenu. Na odsłoniętej powierzchni wykopów oraz w profilach nie zarejestrowano ruchomych zabytków archeologicznych. Obszar inwestycji udostępniono do dalszych prac budowlanych i zakończono nadzór archeologiczny.

Zakończenie

Powyższe obserwacje pozwoliły zweryfikować negatywnie występowanie zabytków archeologicznych na terenie inwestycji, w związku z czym prace budowlane mogły być kontynuowane. Prace ziemne objęły pas drogowy istniejącej drogi powiatowej nr 1606 D pomiędzy miejscowościami Łowęcice, Radakowice i Lutynia. Pomimo braku odnotowanych zabytków archeologicznych należy w dalszym ciągu obserwować wszelkie prace ziemne na obszarze strefy ochrony konserwatorskiej OW -obserwacji archeologicznej, wyznaczonej dla miejscowości Łowęcice, Radakowice i Lutynia z zachowanym historycznym układem ruralistycznym oraz na obszarze intensywnego osadnictwa pradziejowego, średniowiecznego oraz nowożytnego.

W trakcie nadzoru archeologicznego nad inwestycją nie pozyskano zabytków archeologicznych i niniejsze sprawozdanie jest ostateczne.

mgr Ilona Wodejko

Kierownik badań archeologicznych

DZIENNIK STAŁEGO NADZORU ARCHEOLOGICZNEGO PRZEPROWADZONEGO W ZWIĄZKU Z PRZEBUDOWĄ DROGI POWIATOWEJ NR 1606 D W GRANICACH GMINY MIĘKINIA (ŁOWĘCICE, RADAKOWICE, LUTYNIA)

01.04.2011r.

Rozpoczęto stały nadzór archeologiczny na terenie inwestycji w rejonie m. Łowęcice. Wykonano wykopy pod korytowanie poszerzenie poboczy-strona północna. Rozebrano zniszczone krawężniki. Prace ziemne wykonano sprzętem mechanicznym do głębokości ok. 0,35-0,40m. Zarejestrowano jedynie warstwę nasypu drogowego. Nie odnotowano zabytków archeologicznych. Wykonano dokumentację fotograficzną.

mgr Ilona Wodejko

Kierownik badań archeologicznych

04.04.2011r.

Kontynuowano stały nadzór archeologiczny na terenie inwestycji. Prace ziemne kontynuowano na odcinku od m. Łowęcice do m. Radakowice. Wykonano korytowanie pod poszerzenie poboczy-strona południowa i północna. Nie odnotowano zabytków archeologicznych. Wykonano dokumentację fotograficzną.

mgr Ilona Wodejko

Kierownik badań archeologicznych

06.04.2011r.

Kontynuowano stały nadzór archeologiczny na terenie inwestycji. Prace ziemne kontynuowano na

odcinku od m. Łowęcice do m. Radakowice. Wykonano korytowanie pod poszerzenie poboczy-strona południowa i północna. Nie odnotowano zabytków archeologicznych. Wykonano dokumentację fotograficzną.

mgr Ilona Wodejko

Kierownik badań archeologicznych

09.04.2011r.

Kontynuowano stały nadzór archeologiczny na terenie inwestycji. Wykonano wykop liniowy pod wymianę krawężników w m. Łowęcice. W krawędzi południowej odnotowano pierwotną nawierzchnię z kostki granitowej oraz jej podbudowę (XX w.) Nie odnotowano zabytków archeologicznych. Wykonano dokumentację fotograficzną.

mgr Ilona Wodejko

Kierownik badań archeologicznych

14.04.2011r.

Kontynuowano stały nadzór archeologiczny na terenie inwestycji. Zakończono wymianę krawężników w m. Łowęcice. Nadzorowano wykopy pod poszerzenie poboczy na odcinku Łowęcice-Radakowice, strona południowa. Prace odbywały się w obrębie nasypu drogowego. Nie odnotowano zabytków archeologicznych. Wykonano dokumentację fotograficzną, rysunkową i opisową.

mgr Ilona Wodejko

Kierownik badań archeologicznych

26.04.2011r.

Kontynuowano stały nadzór archeologiczny na terenie inwestycji. Rozpoczęto korytowanie pod wymianę nawierzchni chodnika i krawężników w m. Radakowice. Nie odnotowano zabytków archeologicznych. Wykonano dokumentację fotograficzną.

mgr Ilona Wodejko

Kierownik badań archeologicznych

02.05.2011r.

Kontynuowano stały nadzór archeologiczny na terenie inwestycji. Przeprowadzono dalsze prace ziemne, wykonywane sprzętem mechanicznym w m. Radakowice. Nie odnotowano zabytków archeologicznych. Wykonano dokumentację fotograficzną, rysunkową i opisową .

mgr Ilona Wodejko

Kierownik badań archeologicznych

06.05.2011r.

Kontynuowano stały nadzór archeologiczny na terenie inwestycji. Nadzorowano renowację rowów oraz korytowanie pod zatokę autobusową. Nie odnotowano zabytków archeologicznych. Wykonano dokumentację fotograficzną.

mgr Ilona Wodejko

Kierownik badań archeologicznych

10.05.2011r.

Kontynuowano stały nadzór archeologiczny na terenie inwestycji. Rozpoczęto prace przy wykopach liniowych pod wymianę krawężników oraz nawierzchni chodników w m. Lutynia. Nie

odnotowano zabytków archeologicznych. Wykonano dokumentację fotograficzną.

mgr Ilona Wodejko

Kierownik badań archeologicznych

20.05.2011r.

Kontynuowano stały nadzór archeologiczny na terenie inwestycji. Przeprowadzono nadzór nad wykopami pod poszerzenie poboczy na odcinku od m. Lutynia do m. Lutynia-Kolonia. Nie odnotowano zabytków archeologicznych. Wykonano dokumentację fotograficzną, rysunkową i opisową.

mgr Ilona Wodejko

Kierownik badań archeologicznych

27.05.2011r.

Kontynuowano stały nadzór archeologiczny na terenie inwestycji. Prowadzono prace ziemne przy wymianie chodników i krawężników w m. Lutynia. Nie odnotowano zabytków archeologicznych. Wykonano dokumentację fotograficzną.

mgr Ilona Wodejko

Kierownik badań archeologicznych

10.06.2011r.

Wizytowano teren inwestycji. Prowadzono nadzór nad wymianą nawierzchni asfaltowej w m. Lutynia do poziomu pierwotnej kostki brukowej. Nie odnotowano zabytków archeologicznych. Wykonano dokumentację fotograficzną.

mgr Ilona Wodejko

Kierownik badań archeologicznych

22.06.2011r.

Wizytowano teren inwestycji. Prowadzono nadzór nad wymianą nawierzchni asfaltowej od m. Lutynia do m. Radakowice. Nie odnotowano zabytków archeologicznych. Wykonano dokumentację fotograficzną.

mgr Ilona Wodejko

Kierownik badań archeologicznych

01.07.2011r.

Nie prowadzono prac ziemnych na terenie inwestycji. Wykonywano jedynie nawierzchnie asfaltową. Zakończono nadzór archeologiczny na terenie inwestycji. Udostępniono nadzorowany obszar do dalszych prac budowlanych. Zakończono prace badawcze.

mgr Ilona Wodejko

Kierownik badań archeologicznych

Spis rycin:

Ryc. 1. Przebudowa drogi powiatowej nr 1606 D w granicach gm. Miękinia (Łowęcice, Radakowice, Lutynia). Lokalizacja inwestycji na mapie w skali 1:20000.

Ryc. 2. Przebudowa drogi powiatowej nr 1606 D w granicach gm. Miękinia (Łowęcice, Radakowice, Lutynia): a -korytowanie poboczy na odcinku Lutynia -Lutynia Kolonia; b -renowacja przykanalików w m. Lutynia.

Ryc. 3. Przebudowa drogi powiatowej nr 1606 D w granicach gm. Miękinia (Łowęcice, Radakowice, Lutynia): a -usuwanie nawierzchni asfaltowej w m. Lutynia; b -profil N wykopu liniowego pod wymianę krawężników w m. Lutynia.

Ryc. 4. Przebudowa drogi powiatowej nr 1606 D w granicach gm. Miękinia (Łowęcice, Radakowice, Lutynia): a -korytowanie poboczy w m. Lutynia (posesja na wysokości krzyża pokutnego); b -korytowanie poboczy w m. Lutynia (wjazd do miejscowości od zachodu).

Ryc. 5. Przebudowa drogi powiatowej nr 1606 D w granicach gm. Miękinia (Łowęcice, Radakowice, Lutynia): a -korytowanie pod zatokę autobusową w m. Radakowice; b -profil S wykopu pod zatokę autobusową w m. Radakowice.

Ryc. 6. Przebudowa drogi powiatowej nr 1606 D w granicach gm. Miękinia (Łowęcice, Radakowice, Lutynia): a -korytowanie poboczy w m. Łowęcice; b -profil S wykopu liniowego pod poszerzenia poboczy w m. Łowęcice.

Ryc. 7. Przebudowa drogi powiatowej nr 1606 D w granicach gm. Miękinia (Łowęcice, Radakowice, Lutynia): a, b -korytowanie poboczy na odcinku Łowęcice-Radakowice.

Ryc. 8. Przebudowa drogi powiatowej nr 1606 D w granicach gm. Miękinia (Łowęcice, Radakowice, Lutynia). Wybrane profile wykopów ziemnych. Opis jednostek stratygraficznych w tekście.

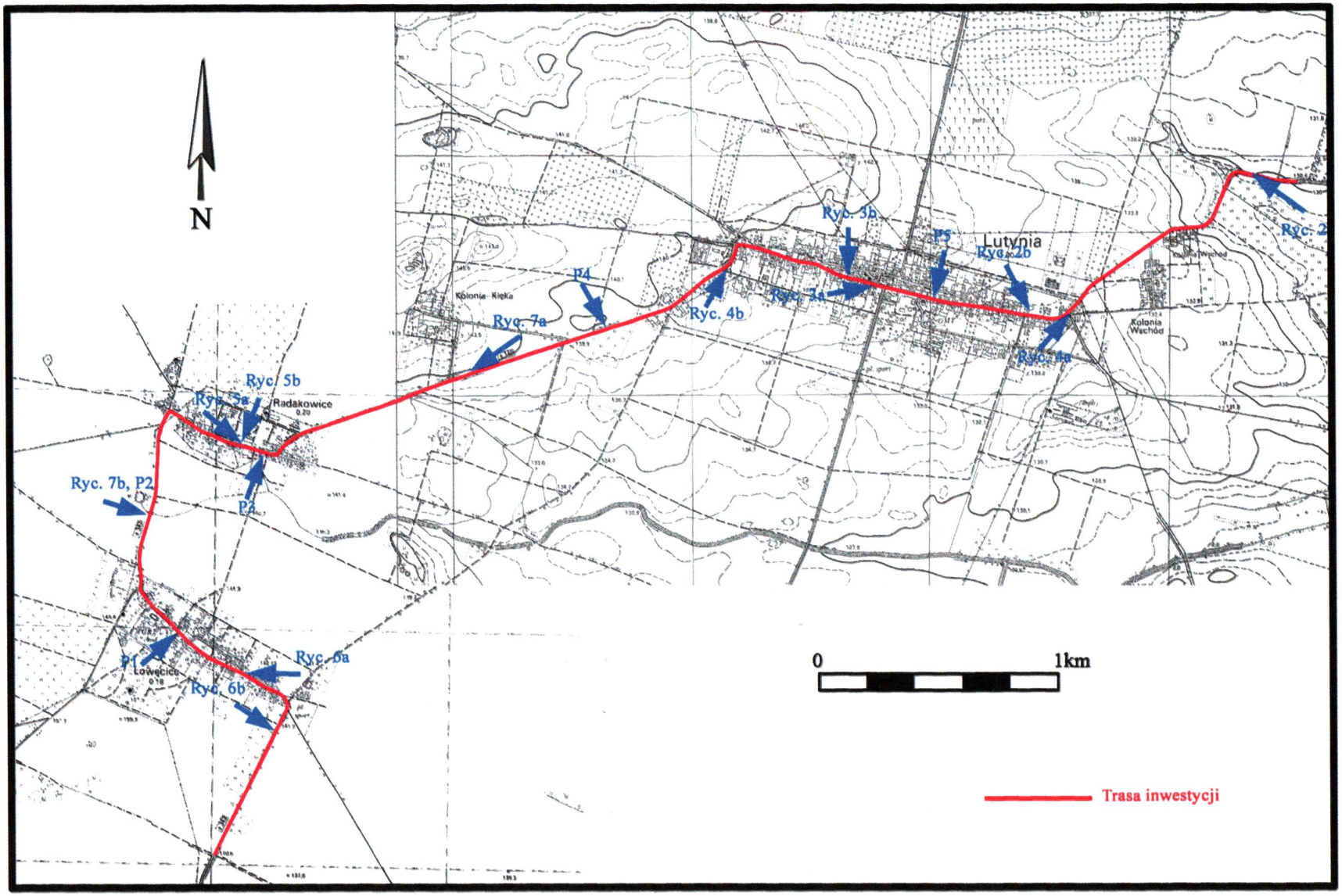

Ryc. 1. Przebudowa drogi powiatowej nr 1606 D w granicach gm. Miękinia (Łowęcice, Radakowice, Lutynia). Lokalizacja inwestycji na mapie w skali 1:20000.

a

b

Ryc. 2. Przebudowa drogi powiatowej nr 1606 D w granicach gm. Miękinia (Łowęcice, Radakowice, Lutynia): a -korytowanie poboczy na odcinku Lutynia -Lutynia Kolonia; b -renowacja przykanalików w m. Lutynia.

a

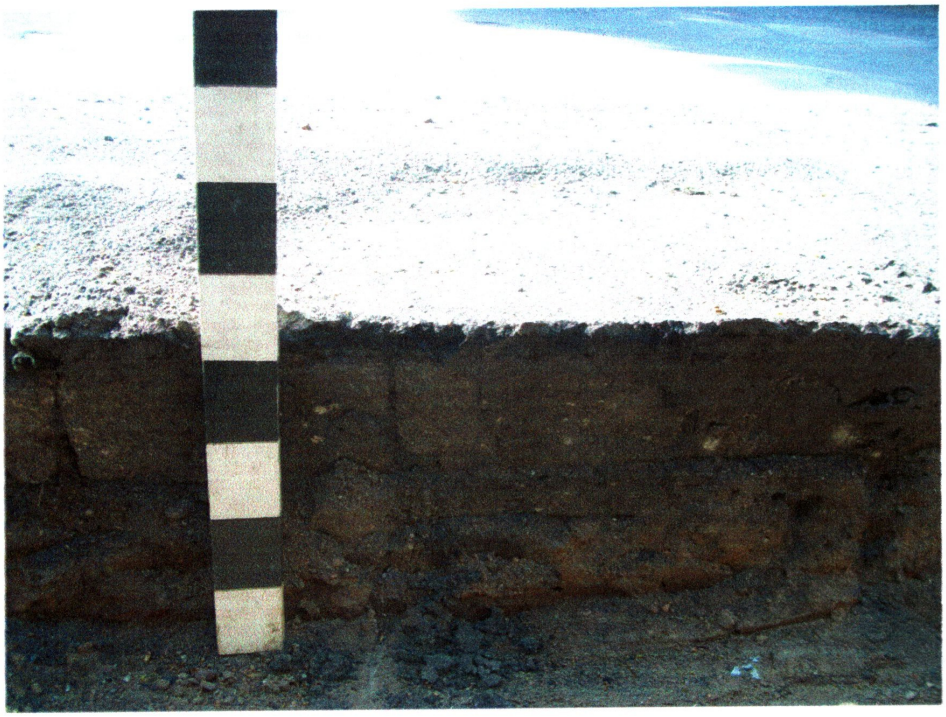

b

Ryc. 3. Przebudowa drogi powiatowej nr 1606 D w granicach gm. Miękinia (Łowęcice, Radakowice, Lutynia): a -usuwanie nawierzchni asfaltowej w m. Lutynia; b -profil N wykopu liniowego pod wymianę krawężników w m. Lutynia.

a

b

Ryc. 4. Przebudowa drogi powiatowej nr 1606 D w granicach gm. Miękinia (Łowęcice, Radakowice, Lutynia): a -korytowanie poboczy w m. Lutynia (posesja na wysokości krzyża pokutnego); b -korytowanie poboczy w m. Lutynia (wjazd do miejscowości od zachodu).

a

b

Ryc. 5. Przebudowa drogi powiatowej nr 1606 D w granicach gm. Miękinia (Łowęcice, Radakowice, Lutynia): a -korytowanie pod zatokę autobusową w m. Radakowice; b -profil S wykopu pod zatokę autobusową w m. Radakowice.

a

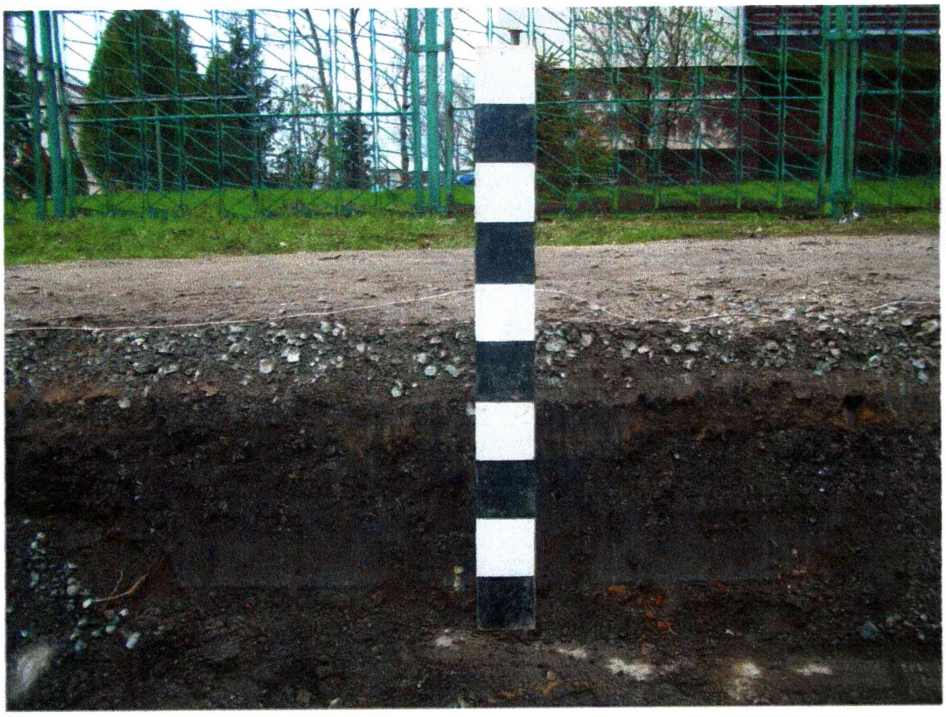

b

Ryc. 6. Przebudowa drogi powiatowej nr 1606 D w granicach gm. Miękinia (Łowęcice, Radakowice, Lutynia): a -korytowanie poboczy w m. Łowęcice; b -profil S wykopu liniowego pod poszerzenia poboczy w m. Łowęcice.

a

b

Ryc. 7. Przebudowa drogi powiatowej nr 1606 D w granicach gm. Miękinia (Łowęcice, Radakowice, Lutynia): a, b -korytowanie poboczy na odcinku Łowęcice-Radakowice.

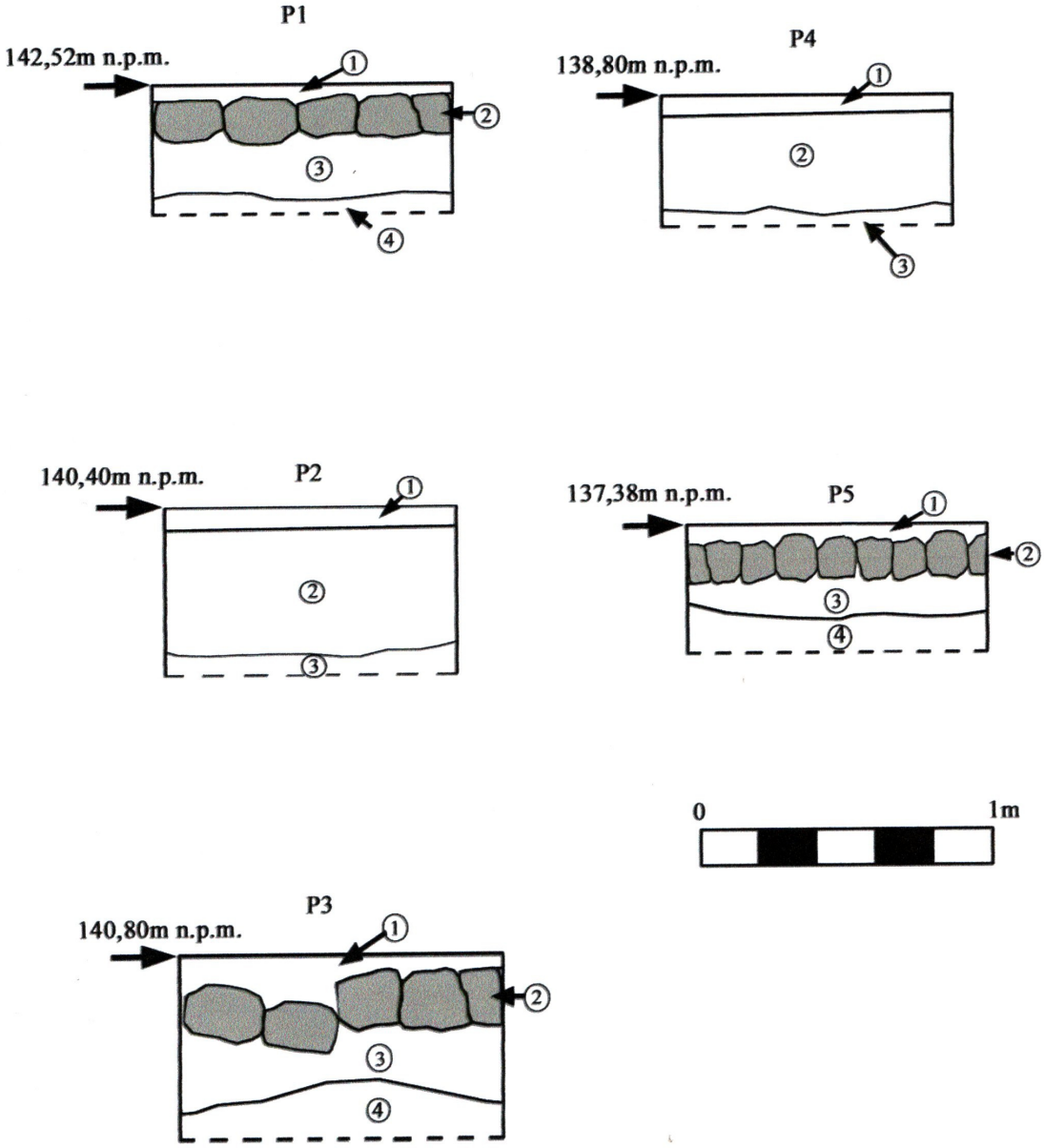

Ryc. 8. Przebudowa drogi powiatowej nr 1606 D w granicach gm. Miękinia (Łowęcice, Radakowice, Lutynia). Wybrane profile wykopów ziemnych. Opis jednostek stratygraficznych w tekście.